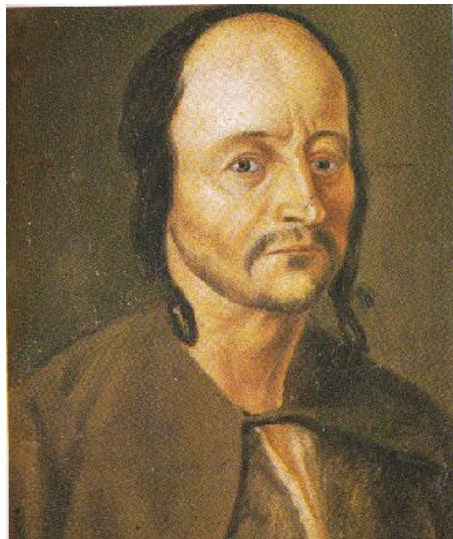

Horea - rex Daciae

de David Prodan

Condițiile sunt clare și categorice:

1. Nobilul comitat și toți posesorii lui să jure pe cruce cu toate odraslele lor

2. Nobilime să nu mai fie, ci care unde poate primi o slujbă crăiască, din aceea să trăiască

3. Nobilii posesori să părăsească pentru totdeauna moșiile nobiliare

4. Și ei să plătească dare ca și poporul de rând

5. Pământurile nobiliare să se împartă între poporul de rând potrivit poruncii ce va urma, a împăratului.

Opera

„Ultimatumul adresat de țărănimea română răsculată Tablei comitatului Hunedoara la 11 noiembrie 1784, este, fără îndoială, cel mai avansat și cel mai important act scris, generat de răscoală. El exprimă, programatic, scopul ei ultim, care nu e nici mai mult nici mai puțin decât desființarea nobilimii și implicit a raporturilor feudale. ... Condițiile au ajuns apoi, în scris sau oral, în formă exactă sau parafrazate, pervertite, la mare circulație, și în interior și peste granițe, în acte, scrisori, memorii, presă, broșuri. Reproduserile, mai mult sau mai puțin fidele, sunt nenumărate. Punctele le găsim redade exact în: «Politisches Journal» din Hamburg, în «Journal politique de Bruxelles», în broșura germană «Horja und Kotska». Le apreciază ca esențiale, le comentează revoluționarul Jacques Pierre Brissot, viitor șef al girondinilor în scrisoarea sa deschisă adresată împăratului («Seconde lettre d'un défenseur du peuple a l'empereur Joseph II, sur son reglement concernant l'emigration, et principalement sur le revoulte des Valaques. Ou l'on discute a fond de droit de revolte du Peuple», Dublin 1785, pg. 98).

Viziune simplă, strict țărănească... dar radicală, aruncându-și săgețile departe în viitor. Mai departe chiar decât programele revoluționare

următoare, care se vor mărgini să ceară desființarea raporturilor feudale cu «împroprietărirea țăranilor» pe loturile lor iobăgești, menținând nobilimea și proprietatea ei «alodială». ...

Desființarea șerbiei, operată în țările ereditare, s-a impus și în Ungaria și Transilvania ca o urmare directă a răscoalei. ... ”

Moștenirea

„O schimbare profundă se operează în mentalitatea ei (nn - iobăgimea), își simte de-acum nu numai dreptatea, ci și puterea, a crescut considerabil în conștiința forței sale. A făcut o mare experiență: lupta nu e zadarnică. ... Numele lui Horea e steagul pe care nu-l mai lasă din mână. Nici măcar moartea lui cumplită, sub ochii ei, nu a convins-o deplin, Horea în imaginația ei supraviețuiește și calvarului său. ... A stigmatizat pe vecie pe trădătorii lui: în pâinea făcută din grâul cumpărat cu banii trădării ei au găsit sânge, sângele Horii! Și nu s-a stins în popor de atunci ecoul:

Pân-a fost Horea-mpărat

Domnii nu s-au desculțat

Nici în pat nu s-au culcat

Prânz la masă n-au mâncat. ”

Omul

„Horea crește în mărime nu înălțându-l deasupra masei, ci cufundându-l în ea, crește prin perfectă identificare cu ea. ... Crește nu prin singularizare, ci prin multiplicare. Așa și-a putut juca și și-a jucat autentic rolul de cap necontestat al răscoalei, așa a putut deveni simbolul ei mobilizator. Ceea ce-l distinge în mijlocul semenilor săi e o dotație firească, o psihologie personală, un mai adânc sentiment al dreptății și nedreptății, o mai ardentă pasiune, un mai acut curaj al acțiunii, curaj debordând marginile rațiunii și îl disting spiritul de dăruire, de sacrificiu în serviciul tuturor. În iureșul răscoalei nu dă nici un semn de vreo ispită de mărire, de avuție, e prins cu chimirul gol, ... Horea e inima masei, nu superiorul detașat al ei. ”